

WEES DRUK MET RUST

Centrale vragen

- Hoe heb jij het reflecteren ingebed in het samenwerkingsproces?
- Wanneer stap je uit het proces om met iemand te beschouwen wat er gebeurt?
- Hoe ga je om met tijdsdruk?

Een samenwerkingsproces geeft energie als er vaart in komt en synergie ontstaat. Soms kan er na een succesvolle periode twijfel intreden: hoe nu verder? Op andere momenten voelt de samenwerking misschien wel als trekken aan een dood paard. Wat jullie situatie ook is, zorg dat je periodiek met elkaar stilstaat en de balans opmaakt!

Het belang van reflectie

Het Common Eye model voor samenwerken schetst vijf condities voor een succesvolle samenwerking: ambitie, belangen, relatie, organisatie en proces. Door met regelmaat uit te zoomen en te reflecteren op deze condities zorg je dat je als partners goed op één lijn blijft. Reflecteren kun je zelf doen, maar sterker is het om het samen te doen. Samen met je samenwerkingspartner(s).

Je kunt hiermee oplopende frustraties voorkomen, beter oog hebben voor veranderingen in de omgeving en eerder in staat zijn om te interveniëren. Zelfs als de samenwerking optimaal verloopt is dit proces van reflectie belangrijk: je voorkomt potentieel gedoe en je bent in staat de *lessons learned* uit een samenwerking bewust vast te leggen en weer toe te passen bij een nieuwe samenwerking.

In een samenwerking draagt iedere partner verantwoordelijkheid om deze reflectie zelf (evt. met behulp van iemand anders) en met elkaar te doen. Soms kan een goed gesprek al ruimte bieden. Het kan ook nodig zijn om een externe review of audit te beleggen. Groepsdynamieken of onderstromen zijn niet altijd gemakkelijk te duiden: soms is een alternatieve werkvorm nodig om de vinger op de zere plek te leggen.

Reflectie maakt bijsturing mogelijk

Maak vervolgens concreet met elkaar wat je wilt veranderen: uit reflectie ontstaat op die manier een oplossingsrichting met een grote hoeveelheid aan mogelijke interventies. Laat je niet leiden door tijdsdruk maar bekijk periodiek welke bijsturing noodzakelijk is, wat dit van een ieder vraagt en wat de gewenste opbrengsten hierbij zijn.

Bronnen en mogelijkheden tot verdere verdieping

Een [webpagina](#) met een uitwerking van het Common-Eye model voor het reflecteren op regionale samenwerking in het onderwijs.

[Leren samenwerken tussen organisaties](#). Door: Edwin Kaats en Wilfrid Opheij